

Hoe moeten we ons verhouden tot de natuur?

We weten allemaal nog wel dat er in december vorig jaar ineens een virus opdook in China. Het leek toen nog zo surreëel en ver weg, maar toen het virus Europa raakte brak ook ons het zweet uit. Het coronavirus verspreidde zich als een olievlek over de wereld, en door het makkelijke transport van deze tijd ging dat alleen maar sneller. Leven in een pandemie is nu “het nieuwe normaal”. Door het eindeloze thuis blijven en altijd letten op je afstand zijn we de oorzaak van dit probleem al bijna weer vergeten: de dierenmarkten in China. Dit soort markten lijken voor ons vaak onnatuurlijk, maar is dat ook echt zo?

Het begrip “natuurlijk” betekent in de volksmond: alles wat onaangeraakt is door de mens, zoals dieren in het *wild* in plaats van in een kooi op een onhygiënische markt in China. Als we de grens tussen natuurlijk en onnatuurlijk daar zouden plaatsen, zou niks meer natuurlijk zijn. Mensen proberen al sinds de 16e eeuw de hele wereld te ontdekken en veroveren. Hierbij hebben we allerlei plekken veranderd met onze menselijkheid. Eigenlijk waren de oermensen al bezig met het veranderen van de wereld om zich heen. Sinds de Neanderthaler de mens is geworden, begonnen we de wereld “onnatuurlijk” te maken tot op het punt waar we nu zijn in de geschiedenis, waar niks meer echt natuurlijk is. Wat maakt ons dan zo anders dat we ons van de natuur hebben uitgesloten? Behoren wij in een bepaald opzicht niet ook tot de natuur?

Net zoals bijvoorbeeld mieren behoren wij ook tot het dierenrijk, maar toch zien we mieren meestal wel als natuurlijk en onszelf niet. We zouden een mierenhoop bijvoorbeeld overduidelijk tot de natuur rekenen, maar we zouden het raar vinden als iemand een gebouw natuurlijk noemt. Ook al zijn beide bouwwerken bedoeld om in te leven, zit er volgens ons een groot verschil tussen. Het lijkt op deze manier wel alsof we ons “te goed” of “te bijzonder” voelen om onszelf natuur te noemen. We hebben de wereld onterecht verdeeld in natuur en cultuur, terwijl de cultuur eigenlijk een deel van de natuur is. Mensen behoren namelijk net zo goed als alle andere dieren tot de natuur. Maar mensen zouden meestal niet bedoelen dat ze gaan winkelen in de stad als ze zeggen dat ze een dagje de natuur in gaan, terwijl dat in principe wel natuur is. De hele wereld is namelijk natuur. Waar je ook heen gaat, je gaat altijd de natuur in. Toch zien we het winkelen in de stad wel als cultuur, maar niet als natuur. We zouden cultuur kunnen beschouwen als alles wat door de mens is aangetast. Dit betekent alleen niet dat de natuur het tegenovergestelde is van cultuur. Cultuur is namelijk gemaakt door een deel van de natuur: de mens. In dit geval is cultuur dus een onderdeel van de natuur. Natuur wordt dan een heel breed begrip. Onder de natuur valt dan namelijk alles op aarde. Kan het begrip dan nog wel enige betekenis hebben?

Het simpele antwoord is: ja, we kunnen alles een betekenis geven. Dat betekent helaas nog niet dat het ook iets goeds is, voor ons én voor de rest van de natuur. Je kunt het vergelijken met de manier waarop we nu leven: we kunnen heel veel dingen doen, van met het vliegtuig op vakantie gaan tot het verkopen van dieren op onhygiënische markten. Dit betekent totaal niet dat het een goede impact heeft op de wereld of op onszelf. Doordat mensen

bijvoorbeeld dieren op elkaar kunnen proppen in kooien en ze daarna verkopen op drukke markten om geld te verdienen, doen ze dat ook. Hierdoor zitten we nu dus in een pandemie. We hebben vaak het gevoel dat we alles wel begrijpen, waardoor we minder nadenken over de consequenties van onze acties. Toch is het nu wel weer heel erg misgegaan. Een ander voorbeeld is de opwarming van de aarde. Die is ontstaan doordat we allemaal dingen konden doen door de nieuwe kennis die we hadden. Dit heeft alleen een heel groot probleem opgeleverd.

Uiteindelijk is klimaatverandering vooral een probleem voor een deel van de natuur. Niet alle dieren en planten zullen doodgaan aan de hitte of overstromingen die door klimaatverandering zijn veroorzaakt. Een groot deel zal daarna blijven leven in de nieuwe omstandigheden. Een aantal soorten zal uitsterven, zoals de dino's miljoenen jaren geleden. Maar daarna zal de wereld gewoon verdergaan. Er is dus geen richtlijn voor hoe we ons *moeten* verhouden tot de natuur, want voor de natuur maakt het niet uit. Voor ons mensen is daarentegen een grote kans dat we wel zullen uitsterven als we zo door blijven gaan. Als we de opwarming van de aarde tegen willen gaan, zullen we onszelf niet meer buiten de natuur moeten plaatsen. Pas als we onszelf mee rekenen tot de natuur, kunnen we echte oplossingen gaan bedenken. Voor onszelf en alle andere soorten die gevaar lopen door

Alles op aarde is dus eigenlijk natuur. Er is geen richtlijn voor hoe we ons moeten verhouden tot de natuur. Maar als we ons uit situaties zoals de pandemie en klimaatverandering willen redden, moeten we onszelf niet meer buiten de natuur beschouwen.